

Versek

[2014. február]

A VILÁG LEGFONTOSABB ÁLLÁSA

reggelente
mikor kirakjuk a székeket a teraszra
látjuk hogyan ébrednek az Aveny

a villamoszörgés visszhangzik
a hatemeletes házak között
a búfénél
az emberek átvágnak a síneken és
mi egy pillanatra megengedjük magunknak
elfeledni a pénztár mögötti stresszt
ami így a hajnali fényben még mindig irrealitás

a nap felkapaszkodik a házak mögött
az egekig cipeli hátán a márt lassan-lassan
a takarítók tisztára seprik az utcát
a tegnapi részegség után és mi egymásra mosolygunk

ilyenkor nem akarunk már
mások lenni csak kiszolgálónők
mienk a világ legfontosabb állása
hogymásoknak jól kezdődjön a napjuk
a mosoly nem a munkaruhánk része
az sajátunk
emberi

GÉPEK

estére megváltoznak
a zajok az öltözőben

eddig bezártnak éreztük magunkat
ez a vibrálás a levegőben
amikor felvesszük saját ruháinkat és
ismét emberekké válunk

amikor egyenruhánkat a szennyesbe dobjuk
kifelé menet a konyhából arra gondolok
ami emberivé kellene tegyen minket
gépekké változtatott

AZ EGYENRUHA

az esti váltás után
utoljára még végigsimítunk a kendővel a mosogatón
előkészítjük a mise en place-t holnapra
megigazítjuk a káoszt
befóliázzuk a csokolabdákat letöröljük a kirakatot
bezárjuk az ajtót s leoltjuk a lámpákat

az öltözőben
kicsúszunk az egyenruhából
leoldjuk a kötényeket
polcra tesszük a mosolyt
kikapcsolunk

meglepetten nézünk egymásra
mintha először látnánk egymást és
valami újat vettünk volna észre

„Ma fáradtnak nézel ki”

CLAIRE

nem lesz vezető hír
szalagcímként sem olvassuk majd
ha fellapozod holnap az újságot a legújabb
fogyókúráról fog szólni
és hogy mennyi eső hullott tegnap óta

a híradónak nem lesznek különkiadásai vagy
halottas menet sem a városon keresztül
egyetlen megemlékezés sem arról hogy a körülmények
hogyan juttatták őt oda
de az Avenyn és az Engelbrektsgatan kereszteződésében
mégis csak ott feküdt haláli átkozottul
keményre fagyva a táblát maga előtt tartva
és még ha el is mentünk mellette akkor is haláli átkozottul láttuk

a szavak a táblán nem kértek egy új autópályát vagy több rendőrt
nem beszéltek adócsökkentésről vagy keményebb fellépésről
a bevándorlókkal szemben
ő nem akart vitát kezdeményezni
arról hogy miért ő és miért nem te fekszel ott
nem kérte hogy mondj le a kávédról az ebédszünetben
nem kérdőjelezte meg

miért nem vettél részt a május elsejei felvonuláson tavaly
de akart tőled valamit és te olvastad a tábláját
láttad a szemében
hallottad belülről
és még ha bűdös is volt
mégiscsak haláli átkozottul ember volt

nem írnak majd könyveket az életéről
dalokat sem szereznek majd
a férfiről akit ő egykoron szeretett
vagy a gyerekekről akit elveszített
de ott feküdt ő a kereszteződésben a nyílt utcán
utolsó szavaival feketével írva a papírra
"Claire-nek hívnak"

és te tudtad, hogy amit kért az nem a megbocsátás volt vagy
valami módja annak hogy az időt visszapörgesse
nem volt ahova az apród szórd
sem kalap sem papírpohár
sem kinyújtott kezek

de mégiscsak haláli átkozottul ott feküdt
az Avenyn és az Engelbrektsgatan kereszteződésében
azt mesélte hogy ő ember volt és
kérte emlékezz rá

A TÖRZSVENDÉG

Minden nap bejött nem panaszkodott soha ha a sor hosszú volt
vagy mi túl kevesen. Nyugis reggeleken ott szokott állni
a pénztár mellett s mesélni a gyerekekről akik
elköltöztek otthonról vagy a nőről aki elhagyta őt.

Meg szokta kérdezni, hogyan bírjuk az italos rekeszeket cipelni,
a hangerőt a tempót.
Ott tudott ülni az utcára néző ablaknál ugyanazt a csésze kávé
iszogatva
órákon keresztül és minket nézett hogyan izzadunk ott
az emberfalon túl.
Mindig köszönt kezdéskor vagy ha végeztünk s egyfolytában
azt kérdezte
hogy szándékunkban áll-e még másnap visszajönni.
Több kiszolgálónőt mint vendéget látott jönni és elmenni
és soha nem

hitte el igazán hogy még nem mondtunk fel.

Mindig megírgértük neki hogy holnap holnap jövünk
visszajövünk de egyszer csak majd nem bírunk már.

A FŐNÖK LÁNYA

Azt mondta, hogy csak kényszerből dolgozik itt
nálunk, mert kell a pénz a külföldi útjára.
Igazából nem kellene ő wc-t pucoljon és
kávét főzzön, hogy azt mások megigják.

Nyilván volt valaki, aki mondta, hogy jót tenne neki,
ha dolgozna egy kicsit, és mindezzel mi csak egyet tudtunk érteni.

Még akkor sem értette meg, amikor mondtuk neki,
mi is csak azért dolgozunk, mert rá vagyunk kényszerülve.

A DÖNTÉS

csak ott a hűtőkamrában a ventilátorok zajában
lehattunk biztosak hogy senki nem hallja amit mondtunk
ott fogadtunk ki mond fel elsőként
pletykáltunk ki kivel feküdt le

az egyetlen hely volt ahol biztosan tudtuk
hogy a szavak nem jutnak rossz fülekbe

a kétfokos hidegben
tojásgyűjtő kartonok és paradicsomos ládák között
egyeztünk meg hogy ne dolgozzunk
ha nem kapjuk meg
a túlórapótlékunkat

A KONZULTÁNS

elhívtak egy konzultánst hogy megtanítsa minket
hogyan működik az ember
örültünk azt hittük valami továbbképzésről van szó
még senki nem költött ránk pénzt mióta elkezdtünk dolgozni

két egész napon át ültünk
fizetett munkaidőben

persze egy kicsit furcsa volt
amiről beszélt
a vicceit senki nem értette
de jópofát vágtunk
nem akartunk panaszkodni amikor a vállalat
most végre kitett magáért

a második napon
amikor a vállalatot egy bármilyen autóval kellett összehasonlítanunk
és mi egy vezető nélküli rozsdás öreg Volvót választottunk
akkor megtanulhattuk micsoda hihetetlen lehetőséget jelenthet
ha az embernek felmondanak

kicsit különös volt aztán
hétfőn visszamenni a munkába
ahhoz a vezető nélküli autóhoz
és nem tudni meddig utazhatunk még vele

FEKETELISTÁN

állásra jelentkezem amit tudom nem kapok meg
nevem az ellenkezés terhét viseli most
a demokrácia a lengőajtókon kívül áll

és kéri és könyörög hogy bejöhessen

azt mondják majd megnézik a referenciáimat
és vissza nem hívnak már
a kétezres évek elején vagyunk és még mindig
messze az egyenlőség

két tömött táskával hagyom el az országot
miközben a munkahelyek elnémulnak mögöttem

SALL LÁSZLÓ fordításai

Jenny Wrangborg 1984-ben született, hidegbüfés és költő. Stockholmban lakik, és az utóbbi tíz évben Svédország, Kanada és Norvégia különböző konyháiban dolgozott. Verset és prózát egyaránt ír. Főbb témái: a munkaerőpiac feltételei, a szolidaritás, a szakszervezeti munkában lévő nehézségek és általában az elesett, a jóléti társadalom peremén élő emberek. Első verseskötete, A hidegbüfésnő 2010-ben jelent meg, és azóta több mint 200 felolvasáson vett részt különböző költői, kulturális esteken, politikai rendezvényeken. Sok versét megzenésítették, gyakran lép fel zenészekkel is. Debütáló kötetéért több díjjal is kitüntették, többek között a Svéd Szakszervezetek (LO) irodalmi díját is elnyerte.

Kategória: vers, próza

Denumire autor: Jenny Wrangborg

Látó Szépirodalmi Folyóirat